

ΚΕΔΙΣΑ ΚΕΔΙΣΑ

**ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ
CENTER FOR INTERNATIONAL STRATEGIC ANALYSES**

Το πολιτικό πλαίσιο και η δράση των Ερυθρών Ταξιαρχιών στην Ιταλία

Μιχάλης Μιχαλόπουλος

Ερευνητική Εργασία νο. 82

ΚΕΔΙΣΑ ΚΕΔΙΣΑ

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ
CENTER FOR INTERNATIONAL STRATEGIC ANALYSES

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΕΔΙΣΑ

Δρ. Ανδρέας Γ. Μπανούτσος	Πρόεδρος
Δρ. Παναγιώτης Σφαέλος	Αντιπρόεδρος & Δ/ντης Ερευνών
Βασίλης Παπαγεωργίου	Γενικός Γραμματέας
Αργέττα Μαλιχουτσάκη	Οικονομική Διαχειρίστρια
Ευάγγελος Διπλάρας	Μέλος
Ευάγγελος Κούλης	Μέλος
Αναστασία Τσιμπίδη	Μέλος

© 2022 Center for International Strategic Analyses (KEDISA, All Rights Reserved)

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without permission of the publisher

Το πολιτικό πλαίσιο και η δράση των Ερυθρών Ταξιαρχιών στην Ιταλία

Εισαγωγή

Οι δεκαετίες που ακολούθησαν του Β' Παγκοσμίου Πολέμου στην Ιταλία, θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν κάθε άλλο παρά ειρηνικές, καθώς, στιγματίστηκαν από τη συγκρότηση ακροδεξιών και ακροαριστερών οργανώσεων που έδρασαν με βίαιο τρόπο, ως «συνεχιστές» του πολέμου μεταξύ του φασισμού και του κομμουνισμού που ρήμαξε την Ευρώπη κάποια χρόνια νωρίτερα. Σε συνδυασμό με τη δράση των υπηρεσιών πληροφοριών Δυτικών κρατών ή της Σοβιετικής Ένωσης που εν μέσω του ψυχρού πολέμου στόχευαν στη διατήρηση του καθεστώτος ή την εδραίωση ενός καινούργιου καθεστώτος, φιλικά προσκείμενου προς την ιδεολογία τους.

Ειδικά τις δεκαετίες 1960-1980 στην Ιταλία, όπου και ονομάστηκαν και «Μολυβένια χρόνια» από την ομώνυμη ταινία της Margarethe Von Trotta. Η τελευταία, πραγματευόταν αντίστοιχα γεγονότα στην τότε Δυτική Γερμανία, όπου την εν λόγω χρονική περίοδο, δημιουργήθηκαν νέες τρομοκρατικές οργανώσεις και κορυφώθηκε η δράση τους με πολλές δολιοφθορές, συμβολικές επιθέσεις και απαγωγές ή δολοφονίες επιφανών στόχων της Ιταλικής οικονομικής και πολιτικής ζωής αλλά και στόχων διεθνούς κύρους.

Η οργάνωση που συγκέντρωσε τη μεγαλύτερη προσοχή με τις δράσεις της ήταν οι «Ερυθρές ταξιαρχίες». Πρόκειται για μια από τις σημαντικότερες τρομοκρατικές οργανώσεις δογματικών αριστερών πεποιθήσεων, μολονότι ξεκίνησε με δράσεις χαμηλού προφίλ, εξελίχθηκε σε εκτελέσεις επιφανών προσώπων και κορυφώθηκε με την απαγωγή του Ιταλού Πρωθυπουργού, Άλντο Μόρο, δράση η οποία αποτέλεσε θεμέλιο λίθο στην αποκρυστάλλωση της φήμης της οργάνωσης.

Ερυθρές Ταξιαρχίες: Συγκρότηση και δομή

Η οργάνωση «Ερυθρές Ταξιαρχίες» ιδρύθηκε στις 20 Οκτωβρίου του 1970 από τον Ρενάτο Κούρτσο, την ερωμένη του, Μαρτζερίτα Κάρολ και τον Αλμπέρτο Φραντσεσίνι. Οι πρώτοι γνωρίστηκαν στο πανεπιστήμιο του Τρέντο όπου και φοιτούσαν και αργότερα παντρεύτηκαν. Όσον αφορά το ιδρυτικό μέλος Αλμπέρτο Φραντσεσίνι η οικογένεια του έχει σημειώσει ιστορία στον αντί-φασιστικό και αγώνα εναντίων των ταξικών διακρίσεων. Επρόκειτο για μια ακρο-αριστερή οργάνωση με Μαρξιστική-Λενινιστική ιδεολογία που απέβλεπε στη δημιουργία ενός επαναστατικού κράτους μέσω ένοπλου αγώνα, στη βίαιη απομάκρυνση της Ιταλίας από το δυτικό μπλοκ και στη προσέγγιση των κομμουνιστικών καθεστώτων στην Ευρώπη και τη Σοβιετική Ένωση. Τα τρία στάδια της δράσης τους όπως περιγράφονταν στο μανιφέστο τους που δημοσιεύθηκε το 1975, περιελάμβαναν αρχικά την «ένοπλη προπαγάνδα» για τη συγκέντρωση στήριξης από το ευρύ

προλεταριάτο με επιθέσεις συμβολικού χαρακτήρα. Το δεύτερο στάδιο ήταν η «επίθεση στη καρδιά του κράτους» με κλιμάκωση των δράσεών τους και επιθέσεις στο υπάρχον πολιτικό σύστημα και τους αρωγούς του, ώστε να ολοκληρώσουν τη δράση τους με το τρίτο στάδιο το οποίο ήταν μια κατάσταση «γενικευμένου εμφυλίου πολέμου». Συγκεκριμένα, θα στόχευαν στη καταστροφή του παλαιού συστήματος με στόχο την επικράτηση του προλεταριάτου αφού χαιρόνταν της απαραίτητης λαϊκής αποδοχής. Αυτοπροσδιορίζονταν ως «εμπροσθοφυλακή της επανάστασης» στοχεύοντας στην εδραίωση ενός νέου κρατικού μορφώματος, της ‘Δικτατορίας του Προλεταριάτου’ αφού δρούσαν διαμέσου αυτού.

Αρχικά, η οργάνωση δραστηριοποιήθηκε στις πόλεις του Μιλάνο και του Τορίνο. Στα πρώτα της βήματα, προσπάθησε να συγκεντρώσει τη στήριξη των τοπικών συνδικάτων, καθώς ξεχώριζε από τις άλλες οργανώσεις αντίστοιχης ιδεολογίας. Στόχο είχε την ενίσχυση του αγώνα ενάντια στη δεξιά τασσόμενη μπουρζουαζία. Ενεργώντας ως παρακλάδι της «Autonomia Operaia»(AO), ενός έξω-κοινοβουλευτικού κατακερματισμένου αριστερού κινήματος, επικέντρωσε τις ενέργειές της κυρίως στα εργοστάσια όπου οι κοινωνικές αδικίες και οι εργατικές αντιδικίες κυριαρχούσαν, σε συνδυασμό με το εργατικό δυναμικό. Αξίζει να σημειωθεί ότι στο προαναφερόμενο ανήκαν άτομα χαμηλής κοινωνικής τάξης που βίωναν κοινωνικές ανισότητες από τους μεγαλοβιομήχανους. Οι προτεστάντες της οργάνωσης αποφάσισαν να στηριχθούν στη βάση των συνδικάτων και όχι στους εκλεγμένους αντιπροσώπους, τους οποίους αντιμετώπιζαν ως μέρος του συστήματος με απώτερο σκοπό την προσωπική ανέλιξη και ευημερία. Η στάση αυτή είχε ως αποτέλεσμα, τη δραστηριοποίηση εναντίον τους πέρα των ιδιοκτητών εργοστασίων, πολιτικών και επιφανών προσώπων.

Η δομή της οργάνωσης προσομοίαζε αυτής της στρατιωτικής μονάδας, στα εξής: στους ευδιάκριτους ρόλους και ευθύνες ανάμεσα στα μέλη της και στην αυστηρά δομημένη ιεραρχική αλυσίδα. Το 1974 οι αρχηγοί των ταξιαρχιών δημιούργησαν το «Strategic Directorate»(DS), το οποίο ήταν υπεύθυνο για την θέσπιση των νέων ιεραρχικών οργάνων της οργάνωσης. Τα όργανα διακρίνονταν στην Εκτελεστική Επιτροπή, στις αστικές και περιφερειακές μεραρχίες (colonne) και στα μέτωπα ταξιαρχιών (fronti). Διαφορετικές πληροφορίες και εντολές μεταδίδονταν κάθετα προς τον άξονα της ιεραρχίας, είτε από το πιο υψηλόβαθμο στο πιο χαμηλόβαθμο επίπεδο και ανάποδα, χωρίς ιδιαίτερη γνώση της ταυτότητας του συνομιλητή. Εκτενέστερα, έχει καταγραφεί πλήρης απόκρυψη της ύπαρξης ή των ενεργειών άλλων πυρήνων στην ίδια πόλη, με στόχο να εξασφαλισθεί η ασφάλεια και η μυστικότητα της οργάνωσης. Καθώς ο αριθμός των μελών της οργάνωσης αυξανόταν όλο και περισσότερο, το σύστημα που εφαρμόστηκε απεδείχθη αναποτελεσματικό και όχι ιδιαίτερα αξιόπιστο εξαιτίας αυτού. Στο διάστημα 1970-1980, οι «Ερυθρές Ταξιαρχίες», έφτασαν σε αριθμό μελών και υποστηρικτών αρκετές χιλιάδες. Οι υποστηρικτές επηρεάζονταν άμεσα από τις συγκυρίες της εποχής και την αποδοχή των πράξεών τους από το ευρύτερο κοινό. Ακόμη, δε σημείωσαν επίσημη πολιτική δράση στην Ιταλία.

Πρώτο κύμα δράσεων των «Ερυθρών Ταξιαρχιών»

Η δράση της οργάνωσης των «Ερυθρών Ταξιαρχιών» στις αρχές της δεκαετίας του 1970, ξεκίνησε με πολλές δράσεις χαμηλού προφίλ. Παραδείγματος χάριν, τέτοιες δράσεις ήταν οι καταστροφές αυτοκινήτων, οι εμπρησμοί και οι δολιοφθορές σε μηχανήματα εργοστασίων, ως αντίποινα για τις αντεργατικές πολιτικές και τις μαζικές απολύσεις από τα εργοστάσια, στο βωμό της λογικής, «οφθαλμών αντί οφθαλμού». Στις δράσεις αυτές απουσίαζαν τα ανθρώπινα θύματα.

Η πρώτη δράση κατά της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και υπόστασης, ήταν η ολιγόωρη ομηρία ενός προϊστάμενου εργοστασίου της Sit-Siemens. Συγκεκριμένα, αναγκάστηκε να κρατήσει ένα πλακάτ που τον χαρακτήριζε «Ναζί» και να φωτογραφηθεί με αυτό. Ο προϊστάμενος αργότερα αφέθηκε ελεύθερος και οι φωτογραφίες του δημοσιοποιήθηκαν αργότερα με σκοπό να διαβάλλουν την υπόληψη του.

Την περίοδο 1972-1974, οι «Ερυθρές ταξιαρχίες» εντατικοποίησαν τη δράση τους με επίκεντρο πολλές δολοφονίες και απαγωγές πολιτικών προσώπων και επιφανών επιχειρηματιών. Ωστόσο, δεν εκτέλεσαν μεγάλης κλίμακας βομβιστικές επιθέσεις εναντίων πολιτών με μεγάλο αριθμό θυμάτων εν αντιθέσει με τις ακροδεξιές οργανώσεις που μονοπωλούσαν τέτοιες τακτικές. Οι δύο πρώτες πολιτικές δολοφονίες ήταν εις βάρος δύο μελών του νέο-φασιστικού κόμματος «Italian social movement». Η έκτη κατά σειρά απαγωγή ανθρώπου στην ιστορία της οργάνωσης, αλλά η πρώτη με τη βαθμίδα κρατικού λειτουργού ήταν εκείνη του βοηθού κρατικού εισαγγελέα, Μάριο Σότσι, η οποία σηματοδότησε την αρχή των επιθέσεων στη «καρδιά του κράτους», όπου και χαρακτηρίστηκε ως η δεύτερη φάση του ένοπλου αγώνα των «Ερυθρών Ταξιαρχιών». Ο Μάριο Σότσι κρατήθηκε όμηρος σε άγνωστη τοποθεσία και αφέθηκε ελεύθερος μετά το πέρας του διαστήματος του ενός μήνα, αφού διαπραγματεύθηκαν την ανταλλαγή της απελευθέρωσης του με την απελευθέρωση οκτώ μελών των «Ερυθρών Ταξιαρχιών». Η απόφαση πάρθηκε με δικαστική εντολή την οποία τα κρατικά όργανα αντέστρεψαν μετά την απελευθέρωση του ομήρου και τη διασφάλιση της υγείας του.

Λήψη μέτρων αντιμετώπισης των «Ερυθρών ταξιαρχιών»

Η έντονη δράση των «Ερυθρών Ταξιαρχιών» οδήγησε την Ιταλική κυβέρνηση στη δημιουργία μιας ειδικής αντι-τρομοκρατικής ομάδας της «Nucleo Speciale Antiterrorismo» υπό τον έμπειρο Στρατηγό Κάρλο Αλμπέρτα Ντάλα Τσιέζα με ειδικό καθεστώς λειτουργίας αφού οι πράξεις τους δε χρειάζονταν προηγούμενη άδεια από εισαγγελέα και είχαν μορφή άμεσης απάντησης σε τυχόν τρομοκρατική ενέργεια. Επιπλέον, θεσπίστηκε το 1975 η «Πράξη Ρεάλε», εμπνευσμένη από αντίστοιχο νόμο του 1974 που θεσπίστηκε στη Μεγάλη Βρετανία και βοήθησε στη καταπολέμηση του IRA. Σημαντικές διαστάσεις της εν λόγω πράξης ήταν ότι παρείχε τη δυνατότητα στις αντιτρομοκρατικές υπηρεσίες να ανακρίνουν τους υπόπτους αμέσως μετά τη

σύλληψη τους για να συγκεντρώσουν αρκετές πληροφορίες που να οδηγήσουν στη δημιουργία δικογραφίας εναντίων τους και να οδηγήσουν στον εγκλεισμό τους. Μέσος όρος διάρκειας της διαδικασίας ήταν οι 48 ώρες από τη σύλληψη τους. Επίσης, χρησιμοποιήθηκε ένα μεγάλο δίκτυο πληροφοριοδοτών με σκοπό τη διείσδυση στην οργάνωση και τη συλλογή στοιχείων για την εξάρθρωση της. Τελικά, η νέα αυτή αντι-τρομοκρατική οργάνωση κατάφερε να συλλάβει τα δύο από τα τρία ιδρυτικά μέλη, τον Ρενάτο Κούρτσιο και τον Αλμπέρτο Φραντσεσίνι, χάρις στον «Φράτε Μίτρα» ή κατά κόσμων Σιλβάνο Τζιρότο, ενός πρώην μοναχού όπου διείσδυσε στις Ερυθρές Ταξιαρχίες δουλεύοντας ως πληροφοριοδότης για τις Ιταλικές Μυστικές Υπηρεσίες. Η επιχείρηση έλαβε χώρα κοντά στη πόλη του Τορίνο τον Σεπτέμβριο του 1974. Ο Ρενάτο Κούρτσιο απελευθερώθηκε προσωρινά από μια ένοπλη ομάδα των «Ερυθρών Ταξιαρχιών», αλλά ξανά συνελήφθη σε σύντομο χρονικό διάστημα. Το 1975 μετά από ανταλλαγή πυροβολισμών έπεσε νεκρή η Μάρα Κάγκκολ, σύζυγος του Ρενάτο Κούρτσιο.

Δεύτερο κύμα δράσεων των «Ερυθρών Ταξιαρχιών»

Οι επιτυχίες των Ιταλικών Μυστικών Υπηρεσιών με τη σύλληψη των ηγετικών μελών των «Ερυθρών Ταξιαρχιών», οδήγησαν τη Κυβέρνηση των Χριστιανοδημοκρατικών στη βαθιά πεποίθηση ότι είχαν εξαρθρώσει τη τρομοκρατική οργάνωση ή ότι τουλάχιστον την είχαν καταστήσει αδύναμη για μελλοντική δράση. Η αλήθεια όμως απείχε αρκετά από την πραγματικότητα. Εφόσον, η κυβέρνηση δε συνέχισε τη δίωξη των μεσαίου επιπέδου «αξιωματικών» των Ταξιαρχιών έδωσε την ευκαιρία ανάδειξης μιας νέας εντονότερης ριζοσπατικοποιημένης γενιάς τρομοκρατών να αναλάβει τα ηνία της οργάνωσης. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, την κλιμακούμενη δράση και εκτόξευση του αριθμού των θυμάτων, εξαιτίας των καθημερινών δολοφονιών και επιθέσεων εναντίων κρατικών στόχων. Μία δράση που ξεχώρισε και μετατόπισε τις «Ερυθρές Ταξιαρχίες» στο κέντρο της προσοχής της Ιταλικής κοινής γνώμης ήταν η απαγωγή του πρωθυπουργού Άλντο Μόρο.

Πρωθυπουργός Άλντο Μόρο: Απαγωγή και γεγονός

Στις 16 Μαρτίου του 1978 το αμάξι του πρωθυπουργού Άλντο Μόρο μαζί με τη συνοδεία του από άντρες της ασφαλείας του, δέχτηκε επίθεση ενώ η αυτοκινητοπομπή ήταν ακινητοποιημένη σε μία πολυσύχναστη διασταύρωση κοντά στο σπίτι του Πρωθυπουργού. Μέλη της οργάνωσης ντυμένοι σα προσωπικό της αεροπορικής εταιρίας «Alitalia» πλησίασαν το αμάξι και αφού άνοιξαν πυρ με αυτόματα όπλα σκοτώνοντας τους πέντε άντρες της αστυνομικής συνοδείας του, άρπαξαν τον Άλντο Μόρο και τον μετέφεραν σε ένα ειδικά διαμορφωμένο -για τη περίπτωση- δωμάτιο. Εκεί, είχαν φροντίσει να ηχομονώσουν και να στήσουν ένα αντίσκηνο για να μη μπορεί να ταυτοποιηθεί από τις φωτογραφίες που θα έστελναν μελλοντικά στα μέσα μαζικής ενημέρωσης για να επιβεβαιώσουν ότι είχαν όντως υπό ομηρία τον Πρωθυπουργό της Ιταλίας.

Αξίζει να τονισθεί, ότι ο Άλντο Μόρο ως στόχος απαγωγής, εκφράζει ισχυρή συμβολικότητα, όντας μετριοπαθής πολιτικός, ηγέτης των Χριστιανοδημοκρατικών και πρωτεργάτης του «Ιστορικού Συμβιβασμού» μεταξύ του κόμματος του και του Ιταλικού Κομμουνιστικού Κόμματος. Πρόκειται για έναν αρκετά αμφιλεγόμενο συμβιβασμό που δεν είχε την αποδοχή των κεντροαριστερών παρατάξεων της Ιταλίας και θεωρήθηκε ως προδοσία για την αριστερά και για το κομμουνιστικό ιδεώδες από τις Ερυθρές Ταξιαρχίες. Ο Άλντο Μόρο ήταν από τους μακροβιότερους Πρωθυπουργούς της Ιταλίας, θεωρείται κατά πολλούς ως ένας από τους σημαντικότερους «πατέρες» της Κεντροαριστεράς στο Ιταλικό πολιτικό προσκήνιο και κέρδισε την υποστήριξη από τον Ιταλικό Λαό.

Κατά την απαγωγή του Άλντο Μόρο, του επιτράπη η συχνή επικοινωνία μέσω γραμμάτων με την οικογένεια του, με το κόμμα και ακόμα και με τον Πάπα Παύλο τον ΣΤ΄. Οι απαγωγείς του σε όλη τη διάρκεια της ομηρίας επικοινωνούσαν και διαπραγματευόταν με τη Κυβέρνηση της Ιταλίας για τους όρους τη απελευθέρωσης του. Αρχικά ζήτησαν πολυμελή «ανταλλαγή κρατουμένων» ζητώντας την απελευθέρωση μελών των Ερυθρών Ταξιαρχιών για την απελευθέρωση του Άλντο Μόρο. Η κυβέρνηση όμως φάνηκε απρόθυμη να διαπραγματευτεί με τους τρομοκράτες για να μη τους προσδώσει οποιαδήποτε μορφή νομιμοποίησης και δύναμης, παρά τις εκκλήσεις του ίδιου του Άλντο Μόρο που παρακαλούσε για την απελευθέρωση και τη σωτηρία του. Όταν έγινε ξεκάθαρο ότι η κυβέρνηση δε θα διαπραγματευόταν για την απελευθέρωση του έγραψε αρκετά γράμματα όπου δήλωνε ότι τον εγκατέλειψαν να πεθάνει και ότι στη κηδεία του δεν επιθυμεί κανένα μέλος του πολιτικού σκηνικού ή του Βατικανού. Υπάρχουν αρκετοί που υποστηρίζουν ότι η αβουλία της Ιταλικής Κυβέρνησης να διαπραγματευτεί ήταν κατά κύριο λόγο έργο της Αμερικάνικης Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών(CIA) αφού ο Άλντο Μόρο είχε στη κατοχή του πολλές πληροφορίες σχετικά με την επιχείρηση «GLADIO» όπου, σε συνεργασία με τις τοπικές υπηρεσίες πληροφοριών η CIA έστηνε ένα μυστικό δίκτυο υπηρεσιών με σκοπό την αντιμετώπιση της κομμουνιστικής απειλής στην Ευρώπη με μαύρες επιχειρήσεις (Black ops) και στο χείριστο σενάριο της Σοβιετικής εισβολής να προϋπάρχει ήδη ένα δίκτυο αντίστασης στις δυτικές χώρες για τη συλλογή πληροφοριών. Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων οι Ερυθρές Ταξιαρχίες ανακοίνωσαν ότι πέρασαν από μια πρόχειρη δικαστική διαδικασία τον Άλντο Μόρο από το λεγόμενο «Δικαστήριο του Λαού», με τη κρίση του δικαστηρίου να τον βρίσκει ένοχο για εγκλήματα κατά του λαού και να τον καταδικάζει σε θάνατο.

Η εκτέλεση του Άλντο Μόρο ήρθε 54 μέρες μετά από την απαγωγή του, στις 9 Μαΐου του 1978, αφού δε μπόρεσαν να φτάσουν σε συμφωνία με τη κυβέρνηση και νιώθοντας ότι η θέση τους δυσχεραίνει, μέρα με τη μέρα οι αρχηγοί των Ερυθρών Ταξιαρχιών (αν και όχι με ομοφωνία) ψήφισαν για την εκτέλεση του Άλντο Μόρο. Εκτελέστηκε στο πίσω κάθισμα ενός αυτοκινήτου με το συγκεκριμένο αυτοκίνητο να τοποθετείται συμβολικά ακριβώς στη μέση απόσταση μεταξύ των γραφείων των Χριστιανοδημοκρατικών και του Κομμουνιστικού Κόμματος της Ιταλίας θέλοντας

έτσι να δείξουν ότι καταδικάζουν τον «ιστορικό συμβιβασμό» ανάμεσα στα δύο αυτά κόμματα. Η δράση τους αυτή ίσως αναβάθμισε το ρόλο των Ερυθρών Ταξιαρχιών ως της πλέον επικίνδυνης ακρο-αριστερής οργάνωσης στη Δυτική Ευρώπη τη περίοδο του ψυχρού πολέμου. Ακόμα, έδωσε την αφορμή στην Ιταλική Κυβέρνηση, με τη συσπείρωση του λαού γύρω της, να διεξάγει έναν «ολοκληρωτικό πόλεμο» εναντίων της τρομοκρατίας και συγκεκριμένα των Ερυθρών Ταξιαρχιών, στήνοντας ένα τεράστιο δίκτυο πληροφοριοδοτών και εξαπολύοντας ανθρωποκυνηγητό για κάθε πιθανό συνεργό.

Τα χρόνια μετά την απαγωγή και οι νέες «Ερυθρές Ταξιαρχίες»

Η Ιταλική κοινή γνώμη σοκαρίστηκε με το θάνατο του πολυαγαπημένου πρωθυπουργού και δε δέχθηκε με θετική αντίδραση την κατάληξη της απαγωγής αυτής. Για πολλούς ιστορικούς σήμαινε την αρχή του τέλους για τις Ερυθρές Ταξιαρχίες καθώς σταδιακά έχαναν της μεγάλης λαϊκής υποστήριξης που μέχρι τότε απολάμβαναν και ξεκίνησαν να φαίνονται οι πρώτες ρωγμές στην οργάνωση.

Η απαγωγή του Αμερικάνου Στρατηγού Τζέιμς Ντόζιερ

Η τελευταία μεγάλη δράση των Ερυθρών Ταξιαρχιών ήρθε τρία χρόνια αργότερα με την απαγωγή του Αμερικάνου Στρατηγού, Τζέιμς Ντόζιερ, και πλέον υψηλόβαθμος αξιωματικός στα γραφεία του NATO στη περιοχή της Βερόνα. Η συγκεκριμένη απαγωγή σηματοδότησε τη πρώτη ενέργεια που δε στόχευε Ιταλό υψηλόβαθμο μέλος της κοινωνίας άλλα ένα «ξένο» υψηλόβαθμο στέλεχος, πόσο μάλλον ένα Στρατηγό του Αμερικάνικου Στρατού. Η ιδιόμορφη μορφή της αντιπροσωπείας του NATO στην Ιταλία βοήθησε στην εύκολη απαγωγή και αργή αντίδραση από τις συμμαχικές δυνάμεις αφού δεν υπήρχε μια συγκεκριμένη βάση που να φιλοξενούσε όλο το προσωπικό ξένων ένοπλων δυνάμεων, αλλά υπήρχε μια διασπορά τους ανάμεσα στο τοπικό πληθυσμό με πολύ περιορισμένα μέσα επικοινωνίας μεταξύ τους. Το εν λόγω συμβάν δημιούργησε μια πρωτόγνωρη κατάσταση για τις δυνάμεις ασφαλείας τόσο της Ιταλίας όσο και των συμμαχικών στρατευμάτων που βρίσκονταν σταθμευμένα στην ευρύτερη περιοχή. Πολλές από τις λύσεις που χρησιμοποιήθηκαν για να αντιμετωπιστεί η κρίση είχαν μόλις εφευρεθεί και χρησιμοποιήθηκαν μη δοκιμασμένες –μέχρι τότε- τεχνικές αντιμετώπισης. Οι «Ερυθρές Ταξιαρχίες» χρησιμοποίησαν την απαγωγή του στρατηγού ως ένα κάλεσμα που απευθυνόταν σε όλες τις αριστερές επαναστατικές οργανώσεις της Ευρώπης να ξεσηκωθούν και να συνεχίσουν τον αγώνα τους για μια παγκόσμια επανάσταση. Σύντομα, εξέδωσαν ένα 188-σέλιδο ντοκουμέντο που περιέγραφε τους στόχους της οργάνωσης τους. Η Ιταλική αστυνομία κατάφερε να εντοπίσει τον Τζέιμς Ντόζιερ 42 μέρες μετά την απαγωγή του και με τη συνδρομή μια ομάδας ειδικών επιχειρήσεων, να τον απελευθερώσει αναίμακτα. Ο Ούγκο Μιλάνι, υπεύθυνος για την εκτέλεση του στρατηγού σε περίπτωση απόπειρας διάσωσης του δε κατάφερε να φέρει εις πέρας την αποστολή του.

«Ερυθρές Ταξιαρχίες»: Λήξη και διαίρεση

Το 1981 η τελευταία ένοπλη δράση των «Ερυθρών Ταξιαρχιών» σηματοδοτείται με την απαγωγή ενός χημικού μηχανικού στο Μέστρε. Η οργάνωση αργότερα διασπάστηκε σε διάφορες φατρίες με κυρίαρχη την «Ερυθρές Ταξιαρχίες- Μαχόμενο Κομμουνιστικό Κόμμα» (BR-PCC). Επρόκειτο για οργάνωση που διεξήγαγε περιορισμένης έκτασης χτυπήματα μέχρι το 1988 όπου και ανακοίνωσαν τη λήξη του ένοπλου αγώνα.

Βιβλιογραφία

Irrera D. Learning from the Past: Case of Red Brigades in Italy (2014) : *Counter Terrorists Trends and Analyses*. pp 16-20

Lowry S. Worker and students struggles in Italy, 1962-1973 (2008)

Colonel Phillips, T., D. USAF. The Dozier Kidnapping: Confronting the Red Brigades
Air and Space Journal, February 7, 2002

Major Sundquist, V., H. US army Political Terrorism: A Historical case study of the Italian Red Brigades (2010): *Journal of Strategic Security* (3).pp. 53-68

Διαδικτυακές πηγές

https://cisac.fsi.stanford.edu/mappingmilitants/profiles/red-brigades#highlight_text_15300

<http://libcom.org/history/1962-1973-worker-student-struggles-italy>